

Erstatning av tapte fortenner

Vilhjalmur Helgi Vilhjalmsson disputerte den 11. januar 2013 for ph.d.-graden ved Universitetet i Bergen med avhandlingen: «Implant supported crowns and auto-transplanted teeth to replace absent maxillary anterior teeth – objective and subjective perspectives».

Tap av permanente tenner som følge av tannskade i tidlig alder vil føre til manglede beinvekst og nødvendig bløtvev i det området av kjeven, og problemer med å få til tannerstatninger som ser bra ut. Tannimplantater er det behandlingsalternativet som oftest blir brukt ved tannerstatninger hos unge voksne. Implantater har en god og forutsigbar prognose, og skåner nabotenner. Tannimplantater er likevel risikabelt hos pasienter som fortsatt vokser, på grunn av implantatenes låsing til beinvevet. Dette hindrer normal ansiktsvekst og beinutvikling i kjevekammen. Transplantasjon (autotransplantasjon) av tenner er et viktig behandlingsalternativ for å bevare normal vekst av bein og bløtvev hos unge pasienter.

Vilhjalmsson har på basis av en retrospektiv undersøkelse sett på i hvilken grad autotransplantasjon av tenner

FOTO: R. HAAKONSEN, UIB

Personalia

Vilhjalmur Helgi Vilhjalmsson (f. 1960) er oppvokst i Reykjavik, Island, og har sin tannlegeutdanning fra Universitetet i Bergen i 1991. Han har arbeidet i privat tannlegepraksis og hatt en deltidsstilling som instruktør-tannlege ved Universitetet i Bergen. Han er nå spesialistkandidat i endodonti ved Universitetet i Bergen. Ph.d.-arbeidet er utført ved Institutt for klinisk odontologi. Hovedveileder har vært professor Asgeir Bårdsen og professor Kristin S. Klock medveileder.

til overkjevens front vil fungere som tannerstatning for ungdom. Fra en biologisk betraktning har transplantasjon av tenner høy suksessrate. Faktorer som er forbundet med manglende suksess ble identifisert. De fleste senkomplikasjoner skyldtes rotresorpsjon. Infeksjonsrelatert rotresorpsjon var den typen resorpsjoner som ble oftest registrert.

I en klinisk oppfølgingsstudie over 3 år var målet å evaluere estetikk relatert til tannimplantater i overkjevens front på voksne deltakere ved bruk av objektive indekser og deltakernes egen vurdering. Man målte forandringer i bein-

nivå rundt tannimplantater og videre fremvekst av naturlige nabotenner. Deltakerne var i større grad tilfredse med form og farge på sine tannimplantater enn profesjonelt vurderte indekser for bedømming av estetikk skulle tilsi. En utfordring for god estetikk er bløtvev på kjevekammen. Alle tannimplantatene ble godt integrert i kjevebeinet. Størst beintap rundt implantatene ble registrert hos røykere. Nabotenner har en tendens til å bevege på seg, mens tannimplantater står fast i kjeven. Dette kan bidra til at kronene på tannimplantater i overkjevens front må gjøres om etter en gitt tid.